

[Ivar Nørgaard.]

regering og få den til at handle. I det eneste udvalgs møde, der har været holdt om denne sag, og hvor hr. Henry Christensen i øvrigt glimrede ved sin fraværelse, stillede vi finansministeren det spørgsmål, om regeringen agtede at gøre noget for at hindre, at bankerne skar sig disse millioner som profit, og hertil svarede finansministeren, at det agtede regeringen ikke at gøre noget ved. Nu står venstres politiske ordfører her i dag og bedyrer, at han skam ikke ønsker, at der skal ske noget. Det havde været på sin plads, om venstres ordfører havde været til stede i udvalget og havde været med til at overtale regeringen til at gribe ind. Det gør den ikke. Bankerne vil nu med regeringens og dermed også partiet venstres velsignelse få millionindtægter af den større forskel mellem indlåns- og udlånsrenten. Ellers er det nu og her, regeringen skal tage fat på sagen.

Det er trist, at hr. Haunstrup Clemmensen stadig væk ikke forstår — og det forstår finansministeren åbenbart heller ikke — at der er forskel på, om man dirigerer den knappe kapital gennem kanaler, man selv har kontrol over, eller man fylder den knappe kapital i nogle bankkasser, hvor man lader anonyme, i hvert fald set fra et samfundsøkonomisk synspunkt anonyme, kræfter afgøre, hvad den kapital skal bruges til. I et privatkapitalistisk samfund er det jo profitmotivet, der afgør, hvad der bliver lånt ud til, og det vil sige, at man får kanaliseret en masse af den knappe opsparing — alle er jo enige om, at vi har for knap en opsparing her i landet — over f. eks. i dyrt luksusbyggeri, hvor folk uden selv at have præsteret synderlig opsparing kan få millionbeløb fra kreditinstitutionerne som lån. Det gør man intet ved; det kunne man gøre noget ved, hvis man gennemførte en obligationsrationering og gjorde den smidig.

Økonomiministeren kunne ikke forstå, at vi beklagede, at det gik ud over uskyldige mennesker, at man gennemførte renteforhøjelsen, som man nu gør det, for vi går jo ind for, sagde økonomiministeren, noget, der også vil gå ud over uskyldige mennesker; vi går ind for gennemførelse af en obligationsrationering, og vi går ind for en differentieret rentepolitik. Ja men vi går dog ind for noget, hvor vi ikke med bind for

øjnene lader knapheden og de deraf følgende ulykker ramme i flæng. Hvis vi nemlig differentierer renten, ja, så tager vi selv ansvaret for, hvad det er for kategorier, den høje rente skal gå ud over. Men økonomiministeren og denne liberale regering trækker bare på skuldrene og løfter armene og siger: ja, det er altså, hvad der løber med i sandet og vandet, når vi nu forhøjer denne rente; så går det ud over nogle. Og så er det så rart, at man ikke sådan særlig har ansvaret for det, for det er jo disse kræfter på markedet, der virker. Men man har jo ansvaret for det, for selvfølgelig kan man godt differentiere renten, og det gør man i virkelighedens verden, det ved vi. Bankerne gør det, men det er bare uden for samfundskontrol; det overlades til private direktører og aktionærer at differentiere renten og give gode venner lav rente og andre højere rente. Det er simpelt hen det princip, man nu lader slå igennem, oven i købet på en sådan måde, at regeringen siger: nu skal vi lade Nationalbanken hjælpe jer, for vi sørger for, at I ikke skal give mere end $8\frac{1}{4}$ pct. for de penge, opsparerne sætter ind.

Det er jo egentlig skrap, at den regering, der taler om, at den vil fremme opsparingen, nu gennemfører foranstaltninger, som med sikkerhed har den modsatte virkning. De mennesker, der i dag foretager efterfølgende opsparing ved at betale den halvårlige ydelse af lån i deres huse, kommer nu til at gå med hatten i hånden til banker og sparekasser og bede disse banker og sparekasser om at sørge for, at den samlede ydelse ikke bliver højere; end den er, for så kan de ikke klare den. Det, bankerne og sparekasserne så kan tillade, er, at folk kan nøjes med at betale renten, men ikke betale noget afdrag; det vil sige, at man sænker opsparingen for at give private banker højere profit.

Det kan der ikke være nogen som helst rimelighed i, og det er en søforklaring af rang at ville køre på; at det, vi nu foreslår, er noget, der kommer i strid med internationale regler, fordi det i virkeligheden er en importafgift, som hr. Niels Helveg Petersen sagde. Det er ikke det, der er tale om, hr. Niels Helveg Petersen. Det, der er tale om, er, at vi ønsker ikke, at man belægger det lån, der bruges til import, med en